

عنوان مقاله:

تاملی در ماهیت و قلمرو اراده در تحقق مسیولیت کیفری

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش حقوق کیفری، دوره 4، شماره 15 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

مجتبی جعفری - استادیار گروه حقوق کیفری و جرم شناسی دانشگاه سمنان

خلاصه مقاله:

ارتکاب رفتار مادی شرط لازم برای تحقق مسیولیت کیفری در حقوق کیفری کنونی است. چندانکه امروزه در هیچیک از نظام های حقوقی دنیا صرف اندیشه مجرمانه را جرم و مستوجب مجازات نمی دانند؛ بنابراین، مسیولیت کیفری زمانی ایجاد خواهد شد که فردی با عبور از اندیشه مجرمانه عملاً رفتاری را انجام دهد که قانون گذار منع کرده است. با این همه، نباید از این حکم چنین استنباط کرد که ارتکاب رفتار مادی شرط کافی برای تحقق مسیولیت کیفری است. درواقع، رفتار مادی اگرچه برای تحقق مسیولیت کیفری ضروری است اما کافی نیست و لازم است که این رفتار به صورت ارادی تحقق یافته باشد. از این رو، اگر مرتکب ارادهای در انجام آن رفتار نداشته باشد هیچ نوع مسیولیت کیفری تحقق نخواهد یافت. این حکم همزمان شامل جرایم مادی صرف و جرایم دارای عنصر روانی است. اما نکته مهمی که در اینجا باید مورد توجه قرار گیرد تشخیص ارادی بودن یا نبودن رفتار ارتكابی متهم است. در این مقاله، سعی کرده ایم با یک تحلیل و تدقیق فلسفی مولفه های لازم برای ارادی بودن یک رفتار را مشخص نماییم تا بدین ترتیب رفتارهای غیرارادی قابلتشخیص باشند. تشخیص رفتارهای غیرارادی از این جهت حایز اهمیت است که مرتکب را از تیغ مجازات رها خواهد کرد.

کلمات کلیدی:

مسیولیت کیفری، اراده، رفتار ارادی، رفتار غیرارادی، اخلاق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/681699>

